

सन २०१३-२०१४ या शैक्षणिक वर्षापासून +२
स्तरावरील उच्च माध्यमिक व्यवसाय
(एच.एस.सी.व्होकेशनल) अभ्यासक्रमाच्या
नवीन/अधिकच्या तुकड्यांना कायम-स्वरूपी
विनाअनुदान तत्वावर सुरु करण्यास मान्यता
देणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: व्हीओसी-२०१२/४३९/प्र.क्र.२०२/व्यशि-४,

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.

तारीख : ०३ जानेवारी, २०१४

संदर्भ :

- १) शासन निर्णय क्रमांक : व्हीओसी-२०१२/४३९/(२०२/१२), दिनांक १९.१०.२०१२.
- २) शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र.व्हीओसी-२००८/(११६/०८)/व्यशि-३,
दिनांक ०२.०३.२००९.
- ३) संचालक (व्यवसाय शिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्रमांक
 - १) ४/व्हीओसी/२२०३/२०१३/६०, दिनांक ३१.०७.२०१३.
 - २) ४/व्हीओसी/२०१३/८५, दिनांक २३.०८.२०१३.
 - ३) ४/व्हीओसी/२०१३/१०९, दिनांक २४.०९.२०१३.
 - ४) ४/व्हीओसी/२०१३-१४/११४, दिनांक ०१.१०.२०१३.
 - ५) ४/व्हीओसी/२०१३/१२२, दिनांक ११.१०.२०१३.

प्रस्तावना :

केंद्र शासनाच्या १९८६ च्या नविन शैक्षणिक धोरणानुसार + २ स्तरावरील व्यवसाय अभ्यासक्रमाचे शिक्षण देऊन जास्तीत जास्त युवकांना रोजगार/स्वयंरोजगार करण्यास प्रोत्साहित करण्याच्या दृष्टीने राज्यात १९८८-८९ पासून ७०% व्यवसाय शिक्षण व ३०% सामान्य शिक्षण अंतर्भूत असलेले किमान कौशल्यावर आधारित व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु करण्यात आले. हे अभ्यासक्रम प्रात्यक्षिकाभिमुख असल्याने विद्यार्थ्यांना संबंधित व्यवसायाशी निगडित किमान कौशल्य प्राप्त करून स्वतःचा उद्योग सुरु करावा अथवा औद्योगिक आस्थापनामध्ये नोकरी करावी

आणि उच्च शिक्षणाकडे जाणारा लोंढा कमी व्हावा हा या योजनेचा उद्देश आहे. या अभ्यासक्रमाचे किमान कौशल्यावर आधारीत अभ्यासक्रम हे नाव संदर्भाकीत अनु क्र.२ च्या शासन निर्णयान्वये बदलण्यात आले असून ते उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम (H.S.C.Vocational) असे करण्यात आले आहे.

सदर व्यवसाय अभ्यासक्रमाची वाढती मागणी लक्षात घेऊन मध्ये +२ स्तरावरील उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या अधिकच्या / नविन तुकड्या कायमस्वरूपी विनाअनुदानित तत्त्वावर सुरु करणेसाठी इच्छूक संस्थांनी अर्ज करण्यासंबंधी संचालक, व्यवसाय शिक्षण यांनी जाहीरात विज्ञापीत केली होती. त्यानुसार संस्थांकडून प्राप्त झालेल्या अर्ज / प्रस्तावांची संचालनालयस्तरावर छाननी करण्यात आली. त्यानुसार संचालनालयाने शासनास सादर केलेल्या प्रस्तावातील, विहित निकष/मानकांची पूर्तता करणाऱ्या २ अशासकीय संस्थांमध्ये +२ स्तरावरील उच्च माध्यमिक (H.S.C.Vocational) व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या ४ नविन/अधिकच्या तुकड्यांना कायम विनाअनुदानित तत्त्वावर शैक्षणिक वर्ष २०१३-१४ पासून सुरु करण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

+२ स्तरावरील उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या २ अशासकीय संस्थांमधील ४ नविन/अधिकच्या तुकड्या (सदर संस्था खालील तक्त्यात नमूद केल्या आहेत) कायमस्वरूपी विनाअनुदानित तत्त्वावर शैक्षणिक वर्ष २०१३-२०१४ पासून सुरु करण्यास खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून शासनाची मान्यता देण्यांत येत आहे. त्यामुळे याचा लाभ राज्यातील ८० विद्यार्थ्यांना होणार आहे.

विभाग	अ.क्र	संस्थेचे नाव व पत्ता	अभ्यासक्रमाचे नाव	मंजूर तुकडयांची संख्या (प्रवेश क्षमता २० विद्यार्थी)
१	२	३	४	५
मुंबई	जिल्हा - सिंधुदूर्ग			
	१	राजावाडी उत्कर्ष मंडळ नाटळ ता.कणकवली जि.सिंधुदूर्ग संचलित माध्यमिक विद्यालय नाटळ, पो.नाटळ, ता.कणकवली, जि.सिंधुदूर्ग.	कॉम्प्युटर टेक्निक्स	१
पुणे	जिल्हा - पुणे.			
	२	सिंबायोसिस ओपन एज्युकेशन सोसायटीचे सिंबायोसीस व्होकेशनल ज्युनि.कॉलेज, सिंबायोसिस भवन, १०६५, व गोखले क्रॉस रोड, मोडेल कॉलनी, पुणे, जिल्हा-पुणे.	कॉम्प्युटर टेक्निक्स	१
			अकौंटिंग अँड ऑडीटिंग	१
			ऑफिस मॅनेजमेंट	१
	एकूण संस्था -२		एकूण तुकडया - ४	

अटी व शर्ती

१. संबंधित संस्थेस माध्यमिक शाळा संहितेमध्ये नमूद केलेल्या सर्व अटी व शर्तीची पूर्तता करणे बंधनकारक राहिल.
२. मान्य अभ्यासक्रमांच्या नविन/अधिकच्या तुकड्या सुरु करण्यास कायमस्वरूपी विनाअनुदानित तत्वावर मान्यता दिली असली तरीही, भविष्यात कोणत्याही प्रकारचे अनुदान अथवा आर्थिक मदत देण्यांत येणार नाही.
३. मान्य अभ्यासक्रम राबविणा-या संस्थांना शासन/संचालनालय/संचालनालयाच्या अखत्यारीतील संबंधित कार्यालये यांच्याकडून वेळोवेळी निर्गमित होणाऱ्या आदेशांचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
४. शासनाने वेळोवेळी निश्चित केलेले शिक्षण शुल्क विद्यार्थ्यांकडून आकारणे संस्थेस बंधनकारक राहिल.
५. **"कायमस्वरूपी विनाअनुदान तत्वावर मान्यता मिळालेले +२ स्तरावरील उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम**
"असा सूचना फलक संस्थांनी दर्शनी भागावर लावणे बंधनकारक राहिल. सूचना फलकावर अभ्यासक्रमांच्या मंजूर तुकड्यांची संख्या व मंजूर प्रवेश क्षमता याचा उल्लेख करण्यात यावा.
६. संबंधित संस्थेने मंजूर अभ्यासक्रमासाठी मानकानुसार आवश्यक असलेल्या सर्व पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देऊन तात्काळ अभ्यासक्रम सुरु करावेत.
७. सदर अभ्यासक्रमांना कायमस्वरूपी विनाअनुदान तत्वावर मान्यता देण्यांत आल्यामुळे या अभ्यासक्रमाकरीता संस्थेने नियुक्त केलेल्या सर्व कर्मचारी वर्गाची सेवा/वेतन व तदनुषंगिक बाबींची जबाबदारी सर्वस्वी संबंधित संस्थेची राहिल. याबाबत शासन कोणतीही जबाबदारी घेणार नाही.
८. मंजूर अभ्यासक्रमांकरीता आवश्यक कर्मचाऱ्यांच्या नियुक्त्या, त्यांची किमान शैक्षणिक अर्हता, अनुभव याबाबत संस्थेने महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियमावली, १९८१ मधील तरतुदीनुसार तसेच शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार कार्यवाही करण्यांत यावी.
९. भविष्यात सदरचे अभ्यासक्रम बंद करण्याबाबत, किंवा त्यात काही बदल करण्याबाबत शासनाने निर्णय घेतल्यास तो विनाअट, विनाविलंब संस्थेने अंमलात आणणे आवश्यक राहिल.
१०. अभ्यासक्रमांच्या मंजूर तुकड्यांमधील प्रवेशाकरीता, शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या सामाजिक/ समांतर आरक्षण व इतर नियमांचे संस्थेने काटेकोरपणे पालन करावे व गुणानुक्रमे प्रवेश देण्यांत यावेत.
११. अभ्यासक्रमांना मंजूरी मिळाल्यानंतर सदर अभ्यासक्रम संस्थेत सुरु केल्याबाबतची माहिती संस्थेने महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक परिक्षा मंडळास तात्काळ द्यावी त्याबाबतची अनुषंगिक कार्यवाही करावी.
१२. मान्यता देण्यांत आलेल्या अभ्यासक्रमाच्या नविन/अधिकच्या तुकड्यांची प्रवेश क्षमता प्रती तुकडी २० असून, शैक्षणिक वर्ष २०१३-२०१४ मध्ये मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या ५०% पेक्षा कमी प्रवेश झाल्यास अशा तुकड्या सुरु ठेवण्याकरीता संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिका-यांची परवानगी घेणे आवश्यक राहिल.

त्याचप्रमाणे सलग तीन शैक्षणिक वर्षांमध्ये मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या ५०% पेक्षा कमी प्रवेश झाल्यास सदर अभ्यासक्रमाची तुकडी बंद करण्याची कार्यवाही करण्यांत येईल.

१३. शैक्षणिक गुणवत्ता वाढविण्यासाठी उपरोक्त अटी व शर्तीमध्ये बदल करण्याचे किंवा नवीन अटी व शर्ती अंतर्भूत करण्याचे अधिकार शासनाचे राहतील.

१४. +२ स्तरावरील उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या वरील तक्त्यात मान्यता दिलेल्या तुकड्यांमध्ये विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यापूर्वी संचालक (व्यवसाय शिक्षण) यांचेकडून स्थानिक स्तरावर समिती नेमुन समितीच्या निरीक्षणानुसार संचालनालयाच्या परवानगीने प्रवेश देण्यात यावेत.

शैक्षणिक वर्ष २०१३-१४ मध्ये मान्यता दिलेल्या सोबतच्या यादीतील किती संस्थांनी व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु केले, अभ्यासक्रम निहाय प्रवेशित विद्यार्थी संख्या याबाबतची माहिती संचालक, व्यवसाय शिक्षण यांनी शासनास दिनांक ३१.०१.२०१४ पर्यंत सादर करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०१०३१४५२५०८००८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

रा. गो. जाधव

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन,

प्रत,

- १) आयुक्त, कौशल्य विकास, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २) संचालक (व्यवसाय शिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई -१
- ३) सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक, (शालेय शिक्षण विभाग), मुंबई/पुणे. (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालया मार्फत.)
- ४) सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई /पुणे.(व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालया मार्फत.)
- ५) संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालया मार्फत.)
- ६) संबंधित अशासकीय संस्था (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालया मार्फत.)
- ७) मा. मंत्री (उ व तं.शि) यांचे खाजगी सचिव यांना माहितीसाठी सादर.

- ८) मा. राज्यमंत्री (उ व तं.शि) यांचे खाजगी सचिव यांना माहितीसाठी सादर.
- ९) मा.अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण विभाग यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक.
- १०) मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहायक.
- ११) सह सचिव (व्यशि), उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहायक.
- १२) निवड नस्ती (व्यशि-४)